

Gent corrent

Jimmy Cruz

Artista. Fa rimes perquè són el seu «psicòleg» particular. En les seves cançons, aquest equatorià demana justícia social.

«La gent sense arguments diu: 'Torna al teu país'»

ELISENDA PONS

Catalina
Gayà

-Vostè té 29 anys i explica que va arribar a Catalunya als 17.

-La meva mare havia vingut dos anys abans i vaig decidir que volia viure amb ella. A l'Equador, vivia amb les meves dues germanes i amb el meu pare. Quan vaig arribar, era molt diferent. No hi havia tants estrangers. Va ser difícilíssim anar a l'institut, així que em vaig apuntar en una escola d'adults. Només érem diferents una noia marroquina i jo. Si ella no venia, jo era l'únic diferent. Si li dic la veritat, els dos primers anys que vaig ser aquí volia tornar al meu país. No tenia amics, només coneguts.

-¿I segueix dient «el meu país»?

-És que l'Equador és el meu país, jo vaig néixer a Guayaquil i és veritat que visc a Barcelona i que ja fa anys

que vaig decidir adaptar-me a aquesta ciutat, que també és la meua ciutat, però sóc equatorià.

-Llavors, ¿sent que Barcelona és la seva ciutat?

-Sí, encara que no parli com els d'aquí. Després de pensar-ho molt he arribat a la conclusió que no m'entendran perquè parli igual que ells, m'entendran més, i millor, si m'expresso i em comunico amb ells sigui amb l'accent que sigui.

-¿Aconsegueix que l'entenguin?

-Depèn. Li explico una anècdota. Va passar fa sis anys, però resumeix el que passa en el dia a dia. Érem quatre amics, tots llatins, al metro i una revisora, una senyora rossa, ens va demanar els bitllets i els hi vam donar. Quan la senyora va veure que no podia amonestar-nos per res, ens va dir: «Aneu-vos-en al vostre país». Si això et passa a les vuit del matí, et fastigeja tot el dia.

«Mai veurà un polític escoltant hip-hop. No els interessa. Cantem la lletra menuda»

-¿Passa sovint?

-És clar, i més amb la crisi. Quan la gent no està satisfeta i es queda sense arguments, el que diu és: «Torna al teu país». Per això en una de les meves rimes explico que encara segueix la persecució.

-¿M'explica el que li va passar perquè al final volgués quedar-se?

-Va ser gràcies al hip-hop espanyol. Vaig entendre que tots lluitem per les mateixes causes.

-¿Per això també fa hip-hop?

-Em diuen *Yappihall* perquè

hall en anglès és saló i jo vaig estar quatre anys tancat al meu saló escoltant hip-hop i aprenent a fer rimes. ¡Les rimes són com el meu psicòleg! No tinc una veu privilegiada, el que faig és comunicar, expressar, explicar el meu dia a dia. No em considero raper perquè de vegades el que faig són cançons. L'important és el que dic.

-¿Què diu?

-Miro de buscar una mica de justícia. Una vegada vaig sentir al programa d'Eduard Punset que els rapers són els poetes del segle XXI. Jo faig crítica dels polítics i ho dic clar: la dreta és racista per si mateixa i l'esquerra no ho és tant perquè li interessa quedar-se el vot de la comunitat estrangera.

-¿Nota la xenofòbia al carrer?

-Li dic una cosa: a nosaltres no ens molesta que ens diguin *immigrants* o *negres* perquè ho som, però és el to

i que aquestes paraules sempre van associades al mateix. Un amic marroquí deia l'altre dia: «No em molesta que em diguin *moro*, però sempre es refereixen al moro que roba, mai al que treballa, ajuda els altres o va a l'escola». No tots som iguals. Igual que a tot arreu; igual que entre els catalans.

-¿Fa hip-hop de la perifèria?

-Visc a la perifèria i em moc per Barcelona. En les meves cançons parlo del que veig al carrer.

-Expliqui'm, ¿què veu?

-Molts camins, alguns millors que altres, i la necessitat de prendre decisions. Hem arribat a un punt en què hi ha una gran confusió entre el que és bo i el que és dolent. Ni tan sols els polítics donen exemple i tampoc ens escolten. Mai veurà un polític escoltant hip-hop.

-No es talli: animi'ls.

-El que fem nosaltres és expressar-nos en rimes i dir veritats que ells no volen sentir.

-Segueixi, si us plau.

-Estic a l'atur i el meu dia a dia és poder pagar el lloguer del pis, tenir la nevera plena, cuidar el meu fill i intentar capejar aquesta crisi que ens afecta a tots. És veritat que canto en sales i que els joves ja em coneixen, però falten inversors que recolzin el hip-hop: gent que cregui que això serveix per obrir els ulls de la gent. És necessari explicar a la gent la lletra menuda i això nosaltres ho fem amb les rimes.

-¿Té un fill?

-Sí, i ell ja no notarà tant el rebuig perquè ara ja hi ha gent de tot arreu. O això espero. ≡

 gentecorriente@elperiodico.com